

"מה אשכ"ב"

"כי התורה כוללת כל הטובות שבעולם"

גיליון-137

פרשת – ראה

אוצר הפרשת

ת"א	הדה"ב	מוצ"ש	ר"ת
19:19	20:09	21:02	

עד כמה צריך לכבד את ההורים? באיזו רמה של כבוד?.....

הנהגותיהם של חכמינו ז"ל יתנו לנו מעט מושג על כך. **הגמרא מספרת כיצד היה רבי טרפון** מכבד את אמו המבוגרת. בכל פעם שהייתה אמו צריכה לעלות למיטתה או לרדת ממנה, היה מתכופף כדי שתעלה עליו ותיתמך בו! עשיר גדול היה, ויכול היה להעמיד לרשותו משרתות אין מספר, אך העדיף לקיים את המצווה בגופו. באחת השבתות, כשירדה אמו לטייל בחצר, נקרעה רצועת מנעלה, ונותרה רגלה יחפה. מיד בא רבי טרפון, התכופף ושם את כפות ידיו מתחת לרגליה, וכך הלכה על כפות ידיו עד שהגיעה למיטתה. (קידושין לא ע"ב. ירושלמי פאה פרק א) **פעם אחת חלה רבי טרפון**, ונכנסו רבותינו לבקרו. אמרה להם אמו: התפללו על רבי טרפון בני, שהוא נוהג בי בכבוד! שאלו אותה: איזה כבוד הוא נוהג בך? סיפרה להם. אמרו לה: אפילו עשה כן אלף אלפי פעמים - עדיין לחצי כיבוד לא הגיע! (פסיקתא רבתי פ' כג) **רב יוסף היה סגי נהור** [עיוור], וכשהיה שומע את קול צעדי אמו, היה עומד ואומר: הריני עומד מלפני השכינה שבאה!

אבימי - היו לו חמשה בנים גדולים, וכאשר היה אביו - רבי אבהו, דופק על דלת ביתו, היה אבימי רץ בעצמו לפתוח את הדלת, ולא היה נותן לאף אחד לפתוח. ובהליכתו עד הדלת, היה אבימי קורא שוב ושוב: "כן, כן, אבא, אני בא, אני פותח...". (קידושין לא ע"ב) **הבן איש חי מסביר** שאבימי ביקש לקיים את המצווה הגדולה של כיבוד אב - לא רק במעשה, אלא גם בדיבור, כדי לא להסיח את הדעת מקיום המצווה! **פעם אחת** ביקש ממנו אביו להביא לו מים לשתות, הלך אבימי להביא את מבוקשו, והנה כשחזר מצא את אביו מנמנם. לא הניח אבימי את הכוס ליד אביו והלך, שאין זה כבוד, אלא עמד לפני אביו כעבד לפני רבו כשהכוס בידו, והמתין לו עד שיתעורר! [נבשעה שהיה עומד וממתין, זכה והתחדש לו חידוש תורה, בעניין שעד עתה לא הצליח להבינו. מכאן אנו למדים, שאדם לא יחשוב כי הוא מפסיד מזמן לימוד התורה כאשר הוא נצרך לעסוק בכבוד הוריו, אלא אדרבה, ידע שה' לא ימנע טוב להולכים בתמים, וישלח לו ברכה בזמנו, ויצליח לעשות חיל בתורה יותר ויותר. גם כי אריכות ימים שאמרה התורה, זה בא להשיב לו את הזמן שהוציא על כיבוד הוריו, כך שלא יחסר לו מלימוד התורה כלום.] (קידושין לא ע"ב) **אמו של רבי ישמעאל** התלוננה לפני רבותינו על בנה. אמרה להם: גערו בו ברבי ישמעאל בני, שאינו נוהג בי כבוד! נתכרמו פניהם של רבותינו, אמרו: אפשר שרבי ישמעאל איננו נוהג בכבוד באמו? **אמרו להם**: אמרי נא לנו, במה אינו נוהג בך כבוד? **אמרה להם**: כאשר הוא חוזר מבית המדרש, רוצה אני לרחוץ את רגליו במים ולשתות את המים הללו, הרוויים בעמל של תורה! והוא אינו מניח לי לעשות זאת... אמרו חכמים לרבי ישמעאל: הואיל והוא רצונה - הוא כבודה! (תוספות קידושין לא ע"ב).

ש"ת "מה אשכ"ב"

הרב יוסף חיים עדני שליט"א רב ומו"צ בית הוראה "יביע אומר"

"דיון הלכתי"

דיני ברכת ההרים/גבעות (צוקים)

הבית יוסף (בסימן רכח) כותב, הרואה הרים משונים שניכרת גבורת הבורא בהם, מברך ברכת 'עושה מעשה בראשית', ודווקא שרואה הרים הגבוהים ביותר שרוב בני אדם מתפעלים מהם, וידוע שהם מששת ימי מעשה בראשית, וכך מובא בחי' אדם (כלל ס"ג אות ג').

ההרים שמברכים עליהם בארץ ישראל, הם, הר חרמון שהוא ההר הכי גבוה בארץ ישראל, וכן הר תבור שהוא נמצא בסביבה של מישור שאין הרים נוספים (ברכה נאמנה סימן רכח עמ' תקנא).

אולם שאר ההרים שבארץ ישראל, כגון הר מירון (שגובהו 1208 מטרים), **וכן הר עיבל** הנמצא בהרי שומרון (940 מטרים), **והר חלחול** הנמצא בהרי יהודה (1013 מטרים), אף על פי שגבוהים מאוד, מכל מקום אינם מעוררים התפעלות, **כיון שנמצאים במקום של הרים, ואין ניכרים כל כך**. (ברכה נאמנה שם).

בימינו מברכים על הר ארבל למרות שגובהו רק 181 מטר, מכל מקום חד מאוד וניכרת גבורת הבורא בו (ברכה נאמנה שם). **וכן על צוק מנרה מברכים**, כיון שהרבה בני אדם מבקרים שם, והוא ניכר מאוד ומרהיב ביופיו.

וכן על הצוקים שנמצאים בדרך מערד לים המלח, מברכים עליהם, **שהרי נראה לבני אדם שהם משונים ומעוררים פליאה וניכרת גבורת הבורא בהם**.

ש"ת – מהלכות "שבת"

מי שאכל מאכל והתלכלך בידיו או בפיו האם מותר יהיה לנגבם במפית?

אסור מן התורה לצבוע בשבת בצבע המתקיים, וחכמים אסרו לצבוע אף בצבע שאינו מתקיים.

לדוגמא מי שאכל מאכל והתלכלך, ורוצה לנגב את ידיו במפית, טוב להחמיר לשטוף את ידיו קודם שינגב, והמיקל לקנח ידיו במפית מבלי לשטוף, יש לו על מה לסמוך. (חזון עובדיה שבת חלק ה' עמ' לב).

האם מותר לתת תבלין בתוך תבשיל שיועד שהמאכל יצבע?

אין צביעה באוכלין ומשקין, ולכן יהיה מותר לתת כרכום בתוך תבשיל בכלי שני, וכן מותר להכין תה או פטל בשבת, ואין לחוש בזה לאיסור צובע.

האם מותר להשתמש בשבת בסבונים הצבעוניים שנמצאת באסלה?

אם אדם הניח מבעוד יום (קודם השבת) סבון צבעוני באסלה, **מעיקר הדין מותר לפתוח את המים ביום שבת**.

והטעם בזה, כיוון שאין הצבע מתקיים, והמלאכה נעשית על ידי הסרת מונע. (ילקוט יוסף סימן שכ').

באר יצחק

הגאון הגדול הרב יצחק לוי שליט"א רב העיר נשר

האם מותר בשבת לחפוף את השער שבראש ושכזקן עם שמפו?

עצם רחיצת השיער במים מותרת בשבת, רק שיש להיזהר שלא להשתמש עם חומרים שמשירים את השער, ואמנם חכמים גזרו לסחוט את השיער, אבל אין לחוש ברחיצת השיער לאיסור סחיטה, **כי באיסור סחיטה בשבת יש שני סוגים:**

א. מצב כיבוס, כמו סחיטת בגד. **ב.** מצד מפרק תולדה של דש, כמו סחיטת ענבים, ובשיער מצד כיבוס לא שייך, כיון שהשיער מחובר לגוף, והרי רוחץ את גופו לנקותו, שלא שייך בזה איסור כיבוס, וגם מצד מפרק דבר מדבר לא שייך, **כיון** שהמים הולכים לאיבוד, ואינו מתכוון לכך, אין בזה שום איסור, **וכיון** שכל איסור סחיטת השיער הוא רק מדרבנן, אין לנו לגזור שלא לרחוץ שמא יבוא לסחוט, **ולכן** יש להתיר לרחוץ את השיער שבראש, ושכזקן.

ולאחר הרחיצה מותר גם לנגב בנחת את השיער, ורק יזהר שלא יסחוט אותו בכוונה, ואז גם אם יסחט, הרי לא הייתה כוונתו לכך, ואין בזה שום איסור. **ולגבי** שימוש בשמפו ובסבון נוזלי הדבר מותר, **ומעיקר הדין** מותר להשתמש גם בסבון מוצק, אלא שבעל נפש ימנע מלהשתמש בסבון מוצק, אבל בסבון נוזלי ובשמפו, גם מי שנהג להימנע מלהשתמש בו, הרי זה מנהג בטעות, ויכול לבטלו בלי התרה.

ילקוט יוסף

מרת הראשל"צ פוסק הדור הגאון הגדול הרב יצחק יוסף שליט"א

מקום התפילה

א. אף על פי שאין להתפלל במקום גבוה, מכל מקום בונים בית כנסת בגובהה של עיר, שהרי כל הצבור עומדים גבוה. ואין בזה כל חשש.

ומה שנהגו כיום לכנות בניי מגורים וכדו' גבוהים יותר מבית הכנסת שבעיר, יש להם על מה לסמוך, אחר שהדבר בא לחיזוק העיר, ולהרבות בדוירים. [שארית יוסף ח"ב עמ' רצו. ילקוט יוסף, מהדורת תשס"ד, סימן צ, הערה ה, תפלה כרך א', עמוד קסא].

ב. צריך לפתוח פתחים או חלונות כנגד ירושלים כדי להתפלל כנגדן. ודין זה הוא בין כשמתפלל בבית [כשהוא אנוס ומוכרח להתבטל מתפלה בצבור], ובין כשהוא מתפלל בבית הכנסת. וטוב שיהיו בבית הכנסת י"ב חלונות. [שארית יוסף ח"ב עמ' רצח. ילקוט יוסף, תשס"ד, סי' צ, הע' טז, תפלה כרך א', עמ' קסד].

ג. גם סומא ראוי לו שיתפלל בבית שיש בו חלונות. [אף על פי דלא שייך בו הטעם דרואה השמים ומתעורר לכיון בתפלתו]. [שארית יוסף ח"ב עמ' רצט. ילקוט יוסף, מהדורת תשס"ד, סי' צ, הערה ז, תפלה כרך א', עמ' קסה].

הלכה ומוסר

מרת רבינו הרה"ג הרב יפת טייירי שליט"א גדול רבני תימן

שבת מברכין חודש אלול....

בדרך כלל בשבת זו (ראה) מברכים על חודש אלול בין שנה פשוטה ובין שנה מעוברת, שבא לרמז על התשובה, שכל אחד ואחד יפשפש במעשיו ויחזור בתשובה. וגם בתפילה אנו אומרים היום הַרְת עולם, משמיעין לקהל שחודש אלול בא,

והרמז: ראה כלומר, הבט ורְאֵה שימי אלול ימי הרחמים והסליחות מממשמים ובאים, **והמילה ראה ראשי תיבות:**

ר - ראה.

א - אלול.

ה - הגיע.

כל אדם יסתכל בראיה נכונה ולא נהיה כמו עוף "הֲרָאָה" אלא כמו "רְאֵה אֲנִי" - כמו ראייתו של משה על עם ישראל, ובזכות שנדון כל אדם לכף זכות, המקום ברוך הו' ידון אותנו לכף זכות, אכ"ר.

פְּלוֹת מְבִית הַדֹּרָאָה
יְבִיעַ אֹמֶר

הרה"ג אהרן בוטבול שליט"א ראש בית הוראה "יביע אומר"

אדם שגר בקומה גבוהה ומקבל את המים באמצעות פעולת משאבה - כיצד ינהג בשבת?

מותר, מכיוון שהמשאבה מתחילה לעבוד לפי מצוף, ולא בטוח שבפתיחת הברז המצוף יגרום להפעלת המשאבה, והו"ל ספק פסיק רישיה.

האם מותר לברך ברכת המזון תוך כדי נסיעה?

תוך כדי נהיגה - אסור משום זלזול בברכה. וזהו דין מיוחד בברכת המזון ומעין שלוש שיש עליה חומרא כמו תפילת שמונה עשרה, לעומת זאת, ברכת הדרך יכול לברך תוך כדי נסיעה.

מי שלא ברך 'על נטילת ידיים' בקומו משנתו - עד מתי יכול לברך?

יכול לברך כל זמן שלא ברך ברכות השחר, אולם, בברכת ידיים של הסעודה - ברגע שניגב לא יכול יותר לברך.

להצלחה וברכה בכל
העניינים

ופרנסה בשפע אמון

הרצל בן מזל

אורלי בת טווי

לדיווג הגון

אפרים בן אורלי והצלחה

בכל מעשי ידיו אמון!

וכן להצלחה וברכה

לכל הילדים הנכדים

שיעורי התורה המרכזיים המתקיימים על ידי
הרב יוסף חיים עדני שליט"א

רב ומו"צ בית הוראה "יביע אומר" - ר"המאורות"

בעיר בת-ים

יום חמישי - בשעה 20:30 ברח' החלוצים 10

בעיר ראשון-לציון

יום שבת

רח' לוז 30 בבית הכנסת "מנוחה ונחלה".

15:00 - 17:00 גמרא והלכה

בית הכנסת גיבורי ישראל 13.

18:20 - 19:00 הלכה

בבית הכנסת "רבי מאיר בעל הנס" רח' התפוח 14.

19:20 - 20:00 הלכה ומוסר

ראשון-תמישי

כל יום הלכות כלליות בשעה 18:00

בבית הכנסת "רבי מאיר בעל הנס" רח' התפוח 14.

18:00 - 18:40

בית הכנסת גיבורי ישראל 13.

בעיר חדרה

ישיבת "דרכי הלל" יום רביעי בשעה 20:30

מענה הלכתי בד'
חלקי שולחן ערוך
מבית ההוראה
העולמי!

"יביע אומר"

בטלפון - 02-

5875871 או

בפלאפון -

050-4162455

שעל ידי ראש בית
ההוראה מורינו ורבינו
הגאון הגדול ר' אהרן
בוטבול שליט"א

רב מורשה ומוסמך "מהרבות
הראשית לישראל"

לעריכת חופה וקידושין

הרב יוסף חיים עדני שליט"א

להזמנות בטלפון-0504162455

מילתא דבדיחותא

איש אחד נסע ברכבת וצעק
לאורך כל הנסיעה: "כמה שאני
צמא, כמה שאני צמא".
הנוסעים ברכבת נמאס לשמוע
את קריאותיו והם קנו לו פחית
שתייה, לאחר שגמר לשתייה
התחיל לצעוק: "כמה שהייתי
צמא, כמה שהייתי צמא..."

לזרע בר קיימא
אלוהי בת ציפורה
להצלחה וברכה בכל
העניינים
חיים בן מרים
מיטל בת ציפורה
אילי בת מיטל
לביא דוד בן גל
ירין שרה בת מיטל
להצלחה וברכה
נאור וגל חזקיה

להצלחה וברכה בכל
העניינים פרנסה בשפע אמון
דבאל
אפיה
אורי
אנו
אלעד
וכן להצלחה בכל העניינים
אופק בן דבאל
דוד בת מיטל

העלון מוקדש להצלחת
יובל בן גרציה
רונית בת רחמי
לחיות הרמו בקרבך ונמש
אילי בן רונית
לבי בת רונית
וכן להצלחה וברכה בכל
העניינים
שולכ בן רונית
אודליה חרוד בת חילה
איראל מאיר בן אודליה חרוד

העלון מוקדש להצלחת
פלג טל אלפסי הי"ו
יוכה לברכה והצלחה
בכל מעשה ידיו אמון
ויוגים הנונים לילדים
לרפואה שלימה במהרה
נעמה בת כרמלה
לעילוי נשמת
אבנר בן נעמה ד"ל